

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)



Registratienummer
22.0953908

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen
8 februari 2023

Datum behandeling D&H
24 januari 2023

Commissie Water & Wegen

Portefeuillehouder
M.A. Leijen

Datum vergadering CHI
22 februari 2023

Agendapunt
14

Onderwerp

Uitvoeringskrediet programma renovatie rioolwaterzuiveringsinstallaties 2023-2027

Voorstel

Een uitvoeringskrediet van € 35 miljoen beschikbaar te stellen voor het op programmatische wijze uitvoeren van renovaties aan rioolwaterzuiveringsinstallaties in de periode 2023-2027.

Kern van de zaak

Binnen het effect Schoon water beheert de afdeling Waterketen persleidingen, rioolgemalen, rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) en een slibdrooginstallatie (SDI). De instandhouding van de rwzi's gebeurt volgens de principes van assetmanagement. Hierbij wordt telkens een afweging gemaakt tussen de te leveren prestatie, risico's en kosten over de gehele levensduur van de assets. Zo is in kaart gebracht welke onderdelen op de rwzi's kritisch voor de bedrijfsvoering zijn en welke niet. De kritische installaties worden - na inspectie - vervangen of gerenoveerd.

Voor de renovaties geldt dat de organisatie investeringskredieten nodig heeft. Uw college heeft daarvoor in 2019 een uitvoeringskrediet (19.1659161) beschikbaar gesteld, waarmee op programmatische wijze de noodzakelijke renovaties van rwzi's konden worden uitgevoerd.

Programmatisch werken is het op een gerichte wijze, met duidelijk omschreven doelstellingen, uitvoeren van projecten, waarbij er in tijd en tussen projecten geschoven kan worden. Dit houdt in dat niet voor elke renovatie apart een krediet hoeft te worden aangevraagd en zorgt ervoor dat bij noodzakelijke vervangingen snel kan worden gehandeld. Door deze werkwijze is de organisatie in staat procesmatig, flexibel, slagvaardig en creatief te opereren en ook kansen kan benutten indien deze zich voordoen. In de reguliere P&C-instrumenten bent u over de voortgang in de investeringsprojecten op de hoogte gehouden. Voor een overzicht van de met het krediet uitgevoerde renovaties verwijzen wij u naar bijlage 1.

In het uitvoeringkrediet van 2019 is u ook toegezegd dat we een evaluatie zouden houden over de programmatische manier van werken. Deze is in bijlage 1 toegevoegd. Een belangrijke conclusie uit de evaluatie is dat uit de inspecties is gebleken dat meer installaties moesten worden gerenoveerd dan vooraf was ingeschat. Ook hebben extreme prijsstijgingen veroorzaakt dat het krediet eerder dan gepland is uitgeput. Vanuit het huidige krediet zijn er verplichtingen aangegaan, waarvan de uitvoering in 2023 plaatsvindt. Met het toekennen van het nieuwe krediet wordt het mogelijk om in 2023 al verplichtingen voor nieuwe projecten (zie bijlage 2) aan te gaan.



Datum
24 januari 2023

Voor de komende vijf jaar wordt u gevraagd wederom een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen om renovaties op de rwzi's te kunnen uitvoeren om zo aan de lozingsnormen te blijven voldoen. Het gevraagde krediet is ingeschat op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren, de principes van asset management (alleen doen wat nodig is), rekening houdend met de extreme prijsstijgingen van de afgelopen periode.

Strategie en beleid

Een programmatische aanpak stelt ons ook in staat beter invulling te geven aan kansen op het gebied van innovatieve ambities van het Klimaat- en energieprogramma (16.701365). Dit met focus op maatschappelijk verantwoord ondernemen en nieuwe energiezuinige apparatuur en technieken die het milieu minder belasten. HHNK wil toe naar een volledig duurzame en circulaire economie: hergebruik van materialen, werken aan een schoner milieu én minder uitstoot van CO₂.

HHNK heeft veiligheid hoog in het vaandel. Ook bij de renovatiewerkzaamheden wordt het thema veiligheid meegenomen.

Eerdere besluiten

- 18/09/2019 (CHI) Uitvoeringskrediet renovatie rwzi's (19.1659161)
- 15/06/2022 (CHI) Besluit Meerjarenperspectief 2023-2026 (22.0266481)
- 16/10/2022 (CHI) Besluit Begroting 2023 (22.0893381)

Het gevraagde meerjarige uitvoeringskrediet omvat niet alle projecten binnen het effect Schoon water. Voor vernieuwingen en/of wezenlijke bedrijfsmatige uitbreidingen of aanpassingen, zoals het ontvlechten van de SDI, worden/zijn afzonderlijke kredietvoorstellen aan u voorgelegd. Dit geldt ook voor uitvoeringskredieten van de reeds lopende projecten.

Kansen en risico's

Indien u instemt met dit voorstel:

- Zijn de rwzi's zodanig uitgerust dat we in staat zijn te blijven voldoen aan de lozingsnormen.
- Is meer slagkracht mogelijk, tijd en geld wordt beter ingezet en wordt het uitvalrisico verkleind.
- Kan er verder worden gewerkt aan de verduurzaming van de Waterketen.
- Worden de risico's (zoals weerstand van de omgeving tegen de nieuwe bouwactiviteiten, angst voor geurhinder) niet weggenomen. Risicobeheersing en beheermaatregelen worden daarom in alle projecten meegenomen.
- Hebben we bij de aanbesteding van projecten de komende jaren mogelijk te maken met een zeer beweeglijke markt waarbij prijzen en levertijden fluctueren. Risicobeheersing en beheermaatregelen worden daarom in alle projecten meegenomen.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- Kan mogelijk niet snel genoeg worden gehandeld om uitval van de installaties te voorkomen en kunnen we niet garanderen dat we voldoen aan de huidige en toekomstige lozingsnormen.
- Ontstaat het risico dat synergiekansen worden gemist en de kosten hoger worden. Gezien de leeftijd van de installaties is vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden niet gewenst aangezien het risico van uitval dan groter is én de stabiele bedrijfsvoering onder druk komt te staan.
- Zijn voor de afzonderlijke renovaties separate kredieten nodig. Om adequaat te kunnen inspelen op situaties is ruimte, zekerheid en flexibiliteit nodig.



Datum
24 januari 2023

Succescriteria

De rwzi's moeten in staat zijn het aangeboden afvalwater zodanig te zuiveren dat wordt voldaan aan huidige en toekomstige lozingsnormen.

Financiële consequenties

Het in dit voorstel aangevraagde uitvoeringskrediet maakt onderdeel uit van en sluit aan op de totale investeringsplanning die bij het (MJP) 2023-2026 en de begroting 2023 is vastgesteld. De jaarschijf 2027 wordt opgenomen in het nog aan uw college voor te leggen MJP 2024-2027. Per renovatieproject wordt gekeken naar subsidiemogelijkheden. Als deze zich voordoen, worden deze in de reguliere P&C-producten opgenomen en gerapporteerd. Wanneer er subsidie wordt toegekend, dan zal dit terug worden gegeven aan het bestuur.

Het financiële beeld voor de begrotingsjaren 2023 tot en met 2027 is als volgt:

Investeringsen (bedragen x € 1 miljoen)		Begroting	Meerjarenperspectief			
		2023	2024	2025	2026	2027
Voorstel	Uitgaven	7	7	7	7	7
	Inkomsten	-	-	-	-	-
	Afronding					
	Netto	7	7	7	7	7
B/MJP	Uitgaven	7	7	7	7	7
	Inkomsten	-	-	-	-	-
	Afronding					
	Netto	7	7	7	7	7
Verschil	Uitgaven	-	-	-	-	-
	Inkomsten	-	-	-	-	-
	Afronding					
	Netto	-	-	-	-	-

De kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen komen overeen met die in het MJP 2023-2026, de begroting 2023 en het concept-MJP 2024-2027 zijn verwerkt.

Communicatieaspecten en participatie

Per project wordt beoordeeld welke communicatieaspecten meegenomen moeten worden en of er participatie met bewoners en/of andere belanghebbenden moet plaatsvinden.

In 2023, na de waterschapsverkiezingen, wordt het nieuwe bestuur geïnformeerd over assetmanagement. Daarbij komt aan de orde welke renovaties binnen het programma zijn uitgevoerd en welke op de planning staan.

Publieksvoorzieningen

Er zijn geen publieksvoorzieningen van toepassing.

Vervolg

Het op programmatische wijze rooveren van rwzi's kan met het gevraagde krediet worden gecontinueerd. Over de voortgang en planning van het meerjarig uitvoeringskrediet wordt verantwoording afgelegd in de reguliere P&C-producten.

Bijlagen

1. Evaluatie programmakrediet 2020-2024 (aangehecht)
2. Verwachte renovatiewerken komende vijf jaar (aangehecht)
3. CHI-besluit (22.0953778)

Datum
24 januari 2023



College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,



M.J. Kuipers

de voorzitter,



R. Veenman
Waarnemend Dijkgraaf



Datum
24 januari 2023

Bijlage 1: Evaluatie programmakrediet 2020-2024

Deze evaluatie bestaat uit een opsomming van uitgevoerde renovaties en de daarvoor benodigde middelen, bevindingen en leerpunten en een foto-impressie.

Uitgevoerde renovatieprojecten

Het programmakrediet van € 30 miljoen voor de periode van 2020-2024 is gebaseerd op een inschatting van benodigde renovaties. In het kredietvoorstel is een lijst met verwachte renovaties opgenomen. Het betreft een vooraf gemaakte afweging tussen de te leveren prestatie, risico's en kosten over de gehele levensduur van de assets. De daadwerkelijke renovatie wordt na inspectie uitgevoerd. Na inspecties van de conditie bleek dat renovatie van bepaalde installaties/installatieonderdelen (nog) niet nodig was. In onderstaande tabel zijn deze installaties aangegeven met een *. Tegelijkertijd bleek in andere gevallen dat renovatie eerder nodig dan was ingeschat. Deze installaties zijn aangegeven met een **.

De installaties zonder asterisk zijn conform vooraf gemaakte afweging gerenoveerd.

Om een goed beeld van de conditie te krijgen is in de praktijk steeds gekeken naar de samenhang en afhankelijkheid van installaties. Hierdoor zijn projecten soms gecombineerd.

De bedragen in de tabel zijn afgerond op € 0,1 miljoen, en zijn totalen per rwzi.

Rwzi	Installatie	Water lijn	Slib lijn	Electrische installatie	Ontwaterings- lijn	Overig	Totaal
Alkmaar	Bedrijfsgebouw** CV-ketel en gasstraat ** Harkrooster** Slibgistingstanks	0,2	1,3	0,0	0,0	0,3	1,8
Beemster	Beluchtingscircuit ** PE-installatie **	0,3	0,0	0,0	0,2		0,5
Beverwijk	Bandindikker** Beluchtingscircuit* Geurbehandeling* Harkrooster* Hoofdschakel-en verdeelinrichting Loods en saneren** Nabezinktanks Primair slibgemaal* Slibgistingstank Slibontwatering* Zandwasser*	0,6	3,4	4,9	0,0	3,0	11,9
Den Helder	Buffermengtank** Geurbehandeling* Slibgisting en slibontwatering* Voorbezinktank	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,8
Eversteekoog	Bandindikker*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Geestmer- ambacht	Beluchtingscircuit Debietmeter** Effluentgemaal* Effluentleiding* Harkrooster* Hoofdschakel-en verdeelinrichting IJzerchloridetank** Nabezinktanks* Ontwateringsslibpompen** Slibontwatering* Slibsilo**	1,3	0,2	5,5	0,6	0,0	7,6
Heiloo	Beluchtingscircuit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1



Datum
24 januari 2023

	Beschoeiingen** Slibgistingstank*						
Katwoude	Hoofdschakel-en verdeelinrichting Slibontwatering*	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	2,2
Stolpen	Beluchttingscircuits*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ursem	Beluchttingscircuits* Buffermengtank** Harkrooster* Hoofdschakel-en verdeelinrichting**	0,0	0,2	1,5	0,0	0,0	1,7
Wervershoof	Bedrijfswater* Beluchttingscircuits* Harkrooster*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wieringermeer	Beschoeiingen** Hoofdschakel-en verdeelinrichting**	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	1,6
Zaandam	Bedrijfsgebouw** Beluchttingscircuit Frequentieomvormers effluentpompen** Harkrooster* Slibgistingstank Voorbezinktanks	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	1,5
Totaal		4,1	5,7	15,7	0,8	3,4	29,7

Bevindingen en leerpunten

- Dit programma heeft een positief effect gehad op de interne samenwerking. De verschillende afdelingen zochten elkaar op en gezamenlijk kwamen we tot de uitvoering van de projecten. De druk op de capaciteit blijft een aandachtspunt.
- De principes van assetmanagement zijn toegepast. Er is een afweging gemaakt tussen de te leveren prestatie, risico's en kosten over de gehele levensduur van de assets. De kritische installaties werden vervolgens geïnspecteerd en indien nodig vervangen of gerenoveerd.
- Met programmatisch werken hebben we synergievoordelen gehad. We hebben bijvoorbeeld de schakel- en besturingskasten aan één aannemer gegund, die alle vijf de rwzi's ging realiseren. De opgedane ervaring van de ene rwzi, werd weer gebruikt voor de volgende. Ook hebben we de beluchting van de rwzi Geestmerambacht en Zaandam op dezelfde wijze op de markt gezet. Dit scheelde kosten en tijd en de kwaliteit van de projecten werd beter.
- Binnen het programma hebben we te maken gehad met de prijsstijgingen in de afgelopen jaren, waardoor het krediet eerder is uitgeput dan oorspronkelijk werd verwacht. Dit aspect is meegenomen in het kredietvoorstel voor de komende jaren.



Datum
24 januari 2023

Foto-impressie



*Blowers actief slibreactor
rwzi Geestmerambacht*



*Voorbezinktank en slibbuffertank
rwzi Den Helder*



Het grootste onderdeel van het programma is het project vervangen van de schakel- en besturingskasten op vijf rwzi's. Op dit moment is het project op de rwzi's Ursem, Katwoude en Wieringermeer gereed. De rwzi's Geestmerambacht en Beverwijk zijn momenteel in uitvoering.



Datum
24 januari 2023

Bijlage 2: Verwachte renovatiewerken komende vijf jaar

Rwzi	Waterlijn	Sliblijn	Ontwateringslijn
Alkmaar	Voorbezinktank	Zandvanger	
		Slibgisting	
Beverwijk	Harkrooster***	Zandwasser***	
	Nabezinktank	Gashouder	
		Cyclonen	
Den Helder	Effluentsloot		Polymeerinstallatie
	Schroefpers	Verwarmingsketel	
	Voorbezinktank	Bandfilter	Mechanische ontwateringsinstallatie
Eversteekoo		Bandfilter	
		Polymeerinstallatie	
Geestmerambacht	Actiefslibreactor		
	Effluentgemaal***		
	Harkrooster***		
	Nabezinktanks *** en contacttank	Indikker	Slibbuffertank
	Retourslibgemalen		
Heiloo	Actiefslibreactor	Slibgisting ***	
	Oxische tank en anearobe tank	Indikker en zandvanger	
	Retourslibgemalen		
Katwoude	Debietmeter		
	Troebelheidsmeter		
Stolpen	Actiefslibreactor		
	Retourslibgemalen		
Ursem	Actiefslibreactor		
	Effluentgemaal		
	Retourslibgemalen		
	Roostergoedinstallatie	Indikker	
Wervershoof	Actiefslibreactor		
	Anoxische tank		Polymeerinstallatie
	Beluchtingselementen		
	Effluentsloot		
	Nabezinktanks en oxische tank		
	Retourslibgemalen		
	Roostergoedinstallatie		Mechanische ontwateringsinstallatie
Wieringermeer	Retourslibgemalen	Indikker	
	Roostergoedinstallatie		
	Rioleringskelder		
Zaandam	Frequentieomzetter	Slibgisting	
	Schakelkast effluentgemaal	Gashouder	

*** Doorgeschoven projecten uit voorgaande periode